

ИНФОРМАЦИЯ
по чл. 43 от Наредба 44 на КФН
относно целите и политиката във връзка с управлението на рисковете на
ДФ „ОБЩИНСКА БАНКА – БАЛАНСИРАН“

УД “Общинска банка Асет Мениджмънт” ЕАД е управляващо дружество с лиценз за извършване на дейност №31-УД/22.07.2008 г. издаден от Комисията за финансов надзор, което е организирано и управлява Договорен фонд „ОБЩИНСКА БАНКА – БАЛАНСИРАН” /„Фонда”/, като спазва Правила за оценка и управление на риска („Правилата”), приети съгласно изискванията залегнали в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ), както и съгласно залегналите изисквания в други подзаконови нормативни актове като Наредба №44 на Комисията за финансов надзор.

Правилата определят организационната структура и нивата на отговорност по оценката и управлението на риска; процесът по установяването, управлението и наблюдаването на отделните видове рискове в краткосрочен и дългосрочен план; видовете дериватни инструменти, в които може да инвестира Фонда както и рисковете свързани с тях; счетоводните и административните процедури по управление на риска; правилата за отчетност и процедурите при установяване на нарушения; законовите инвестиционни ограничения и допълнителни системи и подходи за минимизиране на риска.

I. Цели и политика на Договорен фонд „ОБЩИНСКА БАНКА – БАЛАНСИРАН” във връзка с управлението на рисковете, поотделно за всеки риск:

1. Политики и процедури за управление на различните видове рискове

Процесът по идентифициране, измерване, анализ и оценката на рисковете има за цел да намали влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху възвращаемостта на инвестициите на Договорен фонд „ОБЩИНСКА БАНКА – БАЛАНСИРАН”, при отчитане на рисковия му профил. Фондът инвестира в следните видове активи: инструменти на паричен пазар и дългови ценни книжа (държавни, общински, корпоративни, ипотечни), акции, търгуеми права и други ценни книжа еквивалентни на акции, дялове на други колективни инвестиционни схеми и/или други предприятия за колективно инвестиране, депозити в кредитни институции, дериватни инструменти. За постигане на инвестиционните си цели Договорният Фонд се придържа към политика на инвестиране преимуществено в ликвидни акции и дългови ценни книжа и в инструменти с фиксирана доходност, като съблюдава и основните си цели във връзка с управлението на риска. Основните цели на Фонда във връзка с управлението на риска са:

- Поддържане на умерено ниво на риск, съответстващо на инвестиционните цели за риск и доходност;
- Достигане на ефективност при хеджирането;
- Оптимизация на инвестиционните резултати (постигане на максимална доходност при

- минимален риск);
- Защита правата и интересите на притежателите на дялове на ДФ „ОБЩИНСКА БАНКА – БАЛАНСИРАН“;
- Съблюдаване на изискванията за ликвидност съгласно законовите и вътрешните разпоредби;
- Предотвратяване на ликвидни кризи в резултат на подадени поръчки за обратно изкупуване на дялове на ДФ „ОБЩИНСКА БАНКА – БАЛАНСИРАН“.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти, в които ДФ „ОБЩИНСКА БАНКА – БАЛАНСИРАН“ може да инвестира са пазарен риск (лихвен, валутен, ценови и ликвиден), кредитен риск (контрагентен, сетълмент и инвестиционен кредитен риск), операционен риск, риск от концентрация, базисен риск и ливъридж риск (риск на лостовия ефект).

1.1. Пазарен риск

1.1.1. Лихвен риск: рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или инструмент с фиксиран доход, поради неблагоприятно изменение на нивото на лихвените проценти.

Управляващото Дружество измерва лихвения риск чрез изчисляване на дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти. УД използва метода на модифицираната дюрация за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации. УД прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на лихвения риск.

1.1.2. Ценови риск: рискът от намаляване на стойността на инвестиции в акции или други дялови ценни книжа при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени. Управляващото Дружество прилага краткосрочна стратегия за управление на ценовия риск, като измерва и анализира получените резултати чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

1. Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
2. β -коефициента към индексите на съответните пазари;
3. При невъзможност за прилагане на точка 1. и 2., УД използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Общият риск на портфейла се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете/акциите, измерена чрез стандартно отклонение. Дългосрочната стратегия за управление на ценовия риск включва: оценка на приложимостта и ефективността на използваните методи за измерване на ценовия риск; изготвяне на предложения до Съвета на директорите на УД при установяване на необходимост от промяна на използваните методи за измерване на ценовия риск.

1.1.3. Валутен риск: рискът от намаляване на стойността на инвестицията на Фонда, в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от български лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и националната ни валута или евро. УД измерва валутния риск на Фонда за всяка валута, различна от лев и евро, прилагайки краткосрочна и дългосрочна стратегия. Дългосрочната стратегия за

управление на валутния риск включва измерване чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция. Краткосрочната стратегия за управление на валутния риск включва следене на ефективността на предпазването от валутен риск.

1.1.4. Ликвиден риск: рискът от възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Като цяло ликвидният риск се разглежда от УД, по отношение на управлявания ДФ „ОБЩИНСКА БАНКА – БАЛАНСИРАН“ в две основни направления: позиционен ликвиден риск - определен от пазарното търсене на съответните финансови инструменти, част от портфейла на Фонда и проявяващ се в реализирането на загуби, поради невъзможността дадена позиция да бъде превърната в ликвидни средства, на цена близка до справедливата, в разумен срок и ликвиден риск на Фонда - рискът от невъзможността на същия да покрива безпроблемно и в срок текущите си задължения. Този риск се проявява и при дериватните договори, когато е възможно да се понесат загуби, поради невъзможност Договорният фонд да заеме или да закрие дадена позиция, в случай на неблагоприятни и неочаквани пазарни изменения, без това да окаже съществено негативно влияние върху стойността на дериватния инструмент. Деривативните договори, сключени на извънборсов пазар (ОТС пазар) са значително по-ниско ликвидни от борсовите дериватни инструменти. УД измерва ликвидния риск при дериватните инструменти чрез следната методика:

$$\text{Max loss} = W * S * 1/2, \text{ където:}$$

W е пазарната стойност на деривативния инструмент,

S е спредът между цена продава и купува, разделен на средната цена

УД следи и анализира ликвидния риск на база исторически данни за входящи и изходящи парични потоци, свързани с дейността на Фонда. Анализът служи за определяне на минималния праг от пари и парични еквиваленти в портфейла на УД/Фонда. Фондът е длъжен да инвестира в ликвидни прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи, както и да поддържа такава структура на активите и пасивите, която да му позволява да изпълнява във всеки момент задълженията си по обратното изкупуване на дяловете. УД управлява ликвидния риск съгласно „Правилата за поддържане и управление на ликвидния риск“. Правилата посочват принципите и методите на управление, насочени към ограничаване на негативното влияние на факторите пораждащи този риск. Целите в минимизирането на този риск се постигат посредством активно управление на средствата, чрез оптимизиране на матуритетната /падежната структура на портфейла от облигации и диверсификация на инвестиционния портфейл като цяло.

1.2. Кредитен риск

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на ценни книжа, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност.

Кредитният риск до голяма степен е ограничен, посредством преимуществено инвестиране в държавни дългови ценни книжа, които на база оценка на рейтинговата агенция „Стандарт енд пуърс“ са с инвестиционен рейтинг ВВВ. Притежаваните общински облигации не са рейтинговани. Издателят община Варна има присъден

кредитен рейтинг от „Българска агенция за кредитен рейтинг“ - дългосрочен ВВВ, перспектива: стабилна;

Принципът за разпределение на риска е спазен, като надвишаването на ограничението по чл. 45 ал. 6 от ЗДКИСДПК е извършено в съответствие с нормативните разпоредби, изискващи съблюдаване на задължение притежаваните ценни книжа да са от поне 6 отделни емисии, като стойността на инвестицията във всяка от тях не надвишава 30 на сто от активите ѝ.

Паричните средства на Фонда са депозити на виждане в банката-депозитар Алианц Банк България АД. Дългосрочният кредитен рейтинг на банката-депозитар, присъден от международната рейтингова агенция Fitch Ratings е "BBB+" със стабилна перспектива, което е едно ниво над този на България – "BBB".

УД разглежда три основни вида кредитен риск по отношение на управлявания Фонд:

1.2.1. Контрагентен риск: рискът от загуба, който може да възникне за ДФ, ако насрещната страна по сделката не изпълни своите задължения преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката. Експозицията на договорния фонд към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни инструменти може да бъде намалена, като се използва обезпечение, което трябва да бъде достатъчно ликвидно.

1.2.2. Сетълмент риск: рискът, възникващ от възможността да не се получат насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като ДФ са изпълнили задълженията по дадени сделки към този контрагент. УД измерва този риск чрез стойността на всички неприключени сделки с една насрещна страна, като процент от стойността на управлявания портфейл. При изчисленията не участват сделките, сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

1.2.3 Инвестиционен кредитен риск: рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. УД извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на финансовите отчети на емитента; капиталовата структура на емитента, обезпечението на емисията, в случаите, когато е обезпечена, управлението и репутацията на емитента, както и други допълнителни показатели и наблюдаеми пазарни и непазарни променливи, съотносими към кредитното качество на съответния емитент/клас актив.

Управляващото дружество прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна.

1.3. Операционен риск

Операционен риск е рискът от загуба, който може да възникне за ДФ, в резултат на неадекватни вътрешни процеси и пропуски, които произтичат от човешки действия и системи на УД или от външни събития, и включва правен и документен риск, както и риск, свързан с процедурите на търгуване, сетълмент, оценка, извършвани от името на ДФ. Основната цел на УД при управлението на операционния риск е избягването на вероятността от загуби, както за управляващото дружество така и за ДФ в резултат на неподходящи или неправилни вътрешни процедури, грешки на длъжностни лица или вътрешни събития. Процесът по управление на този риск включва ясно дефинирани правила и процедури разписани подробно във вътрешнонормативната рамка на

управляващото дружество и договорния фонд. УД следи за нивото на операционния риск, като поддържа база данни с операционни събития.

1.4. Риск от концентрация

Този риск се разглежда от УД по отношение на Фонда, като възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл или географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да доведе до значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции. За целта на управлението на риска от концентрация УД приема и установява система от лимити съгласно вътрешнонормативната уредба на Фонда, както и проследяване на законовите ограничения залегнали в съответните членове на ЗДПКИСДПКИ.

1.5. Базисен риск

Този риск се разглежда от УД по отношение на Фонда, в случаите, когато характеристиките на хеджиращия инструмент се различават от тези на позицията, която се хеджира. Базисният риск е несигурността от разширяване или намаляване на спреда между пазарната и фючърната цена на базовия инструмент, през периода на хеджиращата сделка. В случаите, когато УД за сметка на Фонда, заема позиция с цел хеджиране посредством дериватен инструмент, то експозицията към базисен риск се измерва чрез разликата между текущата стойност на базовия актив и договорената му фючърна цена.

1.6. Риск на лостовия ефект (ливъридж)

Този риск се разглежда от УД по отношение на Фонда в случаите, когато са осъществени инвестиции в дериватни инструменти предоставящи възможността за ливъридж или финансиране на определен процент от инвестицията със заемни средства. Рискът на лостовия ефект се характеризира с вероятността от загуба на сума, надхвърляща инвестицията в съответния деривативен инструмент. Експозицията към този риск се измерва чрез пазарната стойност на процента ливъридж, договорен по сделката. Отдел "Управление на риска" извършва наблюдение на риска на лостовия ефект, ако Фонда е използвал ливъридж и докладва съответно.

2. Структура и организация на звеното за управление на риска

Звеното по управление на риска действа независимо от другите звена в Управляващото Дружество, отчита се пряко пред Съвета на директорите и има следните функции:

1. Разработва и прилага системата за управление на риска на ДФ;
2. Изпълнява правилата и процедурите по управление на риска;
3. Гарантира съответствието с одобрената вътрешна система за ограничаване на риска на ДФ, включително с нормативно определените лимити за стойността на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна.
4. Консултира управителния орган на управляващото дружество относно определянето на рисковия профил на ДФ;
5. Докладва редовно пред управителния орган на управляващото дружество и на лицата, осъществяващи надзорни функции, когато е приложимо, относно:

а) съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен управляваният от него ДФ и одобрените рискови профили на тази схема;

б) съответствието на ДФ с вътрешната му система за ограничаване на риска;

в) адекватността и ефективността на процеса за управление на риска и по-специално показващ дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случаите, когато са констатирани недостатъци;

6. Докладва пред висшето ръководство, представяйки текущото ниво на риск, на което е изложен ДФ, за текущите или предвиждани нарушения на ограниченията, като по този начин се осигурява предприемането на навременни и подходящи действия;

7. Извършва преглед и подпомага организацията и процедурите за оценка на извънборсовите деривативи.

3. Обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска

УД и съответните звена в неговата структура, съхраняват необходимата база данни от параметри и показатели, необходими за целите на оценка и управление на риска както и съответно изготвяне на периодични отчети за рисковите експозиции на Фонда.

За оценка и управление на основните видове риск, съответните звена използват следните методи: модифицирана дюрация (лихвен риск), историческа волатилност на валутния курс в случай на открита нехеджирана валутна позиция (валутен риск), стандартно отклонение на възвращаемостта на съответната акция или подобни на акция инструменти, β -коефициента към индексите на съответните пазари, стандартно отклонение на избрания индекс на регулирания пазар (ценови риск), анализ на структурата на актива и пасива по видове матуритети, ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци, поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи с цел посрещане на задълженията на Фонда (ликвиден риск), качествени и количествени измерители на кредитния риск – качествен и количествен кредитен анализ на база финансови отчети, капиталова структура, репутация на емитента и обезпечението по съответната емисия, диверсификация на портфейла от финансови инструменти (кредитен риск), наблюдение и контрол на размера на отделните експозиции в съответствие с изискванията на ЗДКИСДПКИ и Наредба №44, както и одобрените вътрешни лимити за инвестиции (риск от концентрация), при наличие на дериватни инструменти в съответния случай - калкулиране на разликата между текущия базов актив и договорената фючърсна цена (базисен риск) и пазарната стойност на процента ливъридж, договорен по конкретна сделка (риск на лостовия ефект).

Рискът се оценява и наблюдава, както на ниво отделна експозиция, така и на портфейла като цяло.

Управляващото дружество извършва оценка на честотата на възникване и степента на въздействие на възникналите в миналото събития с операционен характер и внедрява адекватни контролни процедури по отношение на всяка една дейност на управляващото дружество и оценява тяхната ефективност (операционен риск).

4. Политики за хеджиране на риска чрез дериватни инструменти и неговата редукция, както и политики и процедури за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска.

Размерът на позициите в деривативни инструменти, в които Фондът инвестира с цел управление на риска, зависят от ефективността на хеджирането. Хеджирането се

счита за високо ефективно, ако в началото и по време на неговото съществуване се очакват измененията в справедливата стойност или паричните потоци на хеджирания актив да бъдат почти напълно компенсирани посредством измененията в справедливата стойност и паричните потоци на хеджиращия инструмент. Към момента управляващото дружество не извършва хеджиращи операции.

II. Използвани методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване:

Използваните от УД методи за оценка на отделните видове риск са оповестени в т.1.

Март 2025

